

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS RETSBOG

Den 30. november 2012 satte Østre Landsret retten i retsbygningen, Bredgade 59, København.

Som dommer fungerede landsdommer Steen Mejer.

Som protokolfører fungerede specialist Katharina With.

Der foretoges

7. afd. nr. B-3421-11:

(advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet

(Kammeradvokaten v/advokat Peter Biering)

og

7. afd. nr. B-397-12:

1)

2)

3)

4)

5)

(alle ved advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet
(Kammeradvokaten v/advokat Peter Biering)

og

7. afd. nr. B-1162-12

1)

2)

3)

(alle ved advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet
(Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering).

og

7. afd. nr. B-3534-12

1)

2)

(begge ved advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet
(Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering).

Ingen var mødt eller tilsagt.

Sikkerhedsstillelse

Landsretten bemærkede, at der ved retsbog af 8. juni 2012 i B-3421-11 og B-397-12 blev fastsat frist til den 29. juni 2012 for hver enkelt sagsøgers sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger på 40.000 kr. i form af bankgaranti eller deponering af penge, jf. retsplejelovens § 321, stk. 1.

Ved retsbog af 10. august 2012 blev der i B-1162-12 fastsat frist til den 3. september 2012 for hver enkelt sagsøgers sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger på 40.000 kr. i form af bankgaranti eller deponering af penge, jf. retsplejelovens § 321, stk. 1.

Særskilt mundtlig forhandling

Ved retsbog af 8. juni 2012 i B-3421-11 og B-397-12 blev det endvidere besluttet, at de af sagsøgte rejste spørgsmål om forældelse og om sagsøgernes processuelle partsevne skulle udskilles til særskilt forhandling, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1, således at disse spørgsmål skal behandles ved en særskilt mundtlig forhandling, der berammes efter aftale med parternes advokater. En tilsvarende beslutning blev truffet ved retsbog af 10. august 2012 i B-1162-12.

Sagsøgernes editionsbegæring

Det fremgår af landsrettens retsbøger af henholdsvis 8. juni 2012 (B-3421-11 og B-397-12) og 10. august 2012 (B-1162-12), at landsrettens stillingtagen til den af sagsøgerne fremsatte editionsbegæring afventer sikkerhedsstillelse og særskilt mundtlig forhandling.

Sagsøgernes begæring om omgørelse af landsrettens beslutning af 8. juni 2012

Sagsøgerne har ved processkrift 3 af 22. juni 2012 anmodet landsretten om, at beslutningen af 8. juni 2012 om sikkerhedsstillelse og udskillelse til særskilt mundtlig forhandling af de af sagsøgte rejste spørgsmål om forældelse og om sagsøgernes processuelle partsevne ”genoptages”. Sagsøgte har til støtte for anmodningen i processkriftet anført blandt andet:

”1) Civile retssager føres i henhold til bl.a. kontradiktionsprincippet, hvorefter enhver part skal have mulighed for og lejlighed til at gøre sig bekendt mod modpartens processtof samt at fremsætte evt. bemærkninger hertil (audiatur et altera pars)...

...

2) Som det fremgår nedenfor, har sagsøgerne ikke tidligere haft anledning til at udøve deres kontradiktoriske beføjelser i forhold til landsrettens afgørelsesgrundlag, hvori sagsøgtes processtof (i modsætning til for sagsøgernes vedkommende) er indgået. Derfor vil sagsøgerne nedenfor... fremkomme med det processtof, som sagsøgerne ville have frembragt for landsretten, hvis der havde været anledning hertil. Derved godtgøres det fra sagsøgernes side, at der ville have kunnet foreligge processtof af den anførte, relevante karakter, hvilket således er en konkret væsentlig begrundelse for nærværende genoptagelsesbegæring.

...

P.g.a. dette, og den indgribende karakter og den potentielt overordentligt store skadeforvoldelse på sagsøgernes rettigheder, der samtidig kunne blive følgen af beslutning af 8. juni 2012 om sikkerhedsstillelse, skal jeg hermed venligst anmode Østre Landsret om - dersom beslutningen ikke ophæves - at forlænge fristen for sikkerhedsstillelse med som minimum 3 måneder, således at der bliver reel praktisk mulighed for, at de af sagsøgerne, hvis økonomiske formåen måtte være tilstrækkelig dertil, rent faktisk får mulighed for at gennemføre de dermed forbundne dispositioner.”

Sagsøgerne har i processkriftet herudover navnlig henvist til, at Østre Landsret i et brev af 7. maj 2012 anmodede om sagsøgernes bemærkninger vedrørende en editionsbegæring, men ikke vedrørende andre af sagen omfattede spørgsmål, og at sagsøgerne i et processkrift af 23. maj 2012 anførte, at sagsøgerne ville afgive processkrift vedrørende det mellem parterne i øvrigt udestående, når sagsøgte stillingtagen til editionsbegæringen forelå.

Sagsøgte har i processkrift B af 13. august 2012 vedrørende anmodningen anført blandt andet:

”Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at landsrettens beslutning af 8. juni 2012 er korrekt, og at der ikke er grundlag for at omgøre beslutningen i medfør af retsplejelovens § 222.

...

Der foreligger ikke nye oplysninger i sagerne, som kan begrunde en omgørelse af landsrettens beslutning, mens en omgørelse af landsrettens beslutning tværtimod vil være uhensigtsmæssig for sagernes videre behandling. Om det hensigtsmæssige i udskillelse af spørgsmålene om processuel partsevne og forældelse henviser Forsvarsministeriet til svarskrift af 14. december 2011... og duplik af 2. marts 2012.

...

Sagsøgerne har under sagerne for landsretten haft rig lejlighed til at varetage deres interesser og fremføre deres synspunkter om Forsvarsministeriets anmodning om udskillelse.

I den forbindelse henvises navnlig til ... afsnittet ”*Sagsøgte indsigelser om udskillelse, forældelse, passivitet og processuel partsevne*” i replik af 31. januar 2012.”

Sagsøgerne har endvidere i processkrift 4 af 31. august 2012 anført blandt andet:

”Det fastholdes, at Østre Landsrets beslutninger af 8. juni 2012...er uhjemlede og skal ændres....

Uanset sagsøgte fremstilling i processkrift B...forholder det sig sådan, at sagsøgerne som følge af indholdet af Østre Landsrets skrivelse af 7. maj 2012...og sagsøgernes overensstemmende svar dertil i processkrift af 23. maj 2012...ikke har haft behørig adgang til kontradiktion for så vidt angår det af sagsøgte anførte vedr. spørgsmålet om udskillelse og sikkerhedsstillelse...

...

C. HABILITETSFORHOLD VEDR. LANDSRETTENS SAMMENSÆTNING I FORBINDELSE MED PÅKENDELSE AF ANMODNING OM GENOPTAGELSE FOR SAGSØGERNE 1-6.

Ved udskrift af 10. august 2012 af retsbog for Østre Landsret fremgår, at landsdommer Steen Mejer har truffet beslutning for så vidt angår sagsøgerne 7-9 om de samme spørgsmål, som sagsøgerne 1-6 har begæret genoptaget, jf. processkrift 3 af 22. juni 2012, pkt. B.

Som følge heraf må landsdommer Steen Mejer ikke handle som dommer i forbindelse med Østre Landsrets stillingtagen til genoptagelsesbegæringen indgivet af sagsøgerne 1-6, jf. retsplejelovens § 61 og EMRK art. 6.”

Landsretten afsagde følgende

k e n d e l s e:

Der findes ikke ved det forhold, at undertegnede, landsdommer Steen Mejer, ved retsbog af 10. august har truffet beslutning for så vidt angår sagsøgerne 7-9 om de samme spørgsmål, som sagsøgerne 1-6 har begæret genoptaget, at foreligge omstændigheder, som er egnede til at rejse tvivl om min fuldstændige upartiskhed, jf. retsplejelovens § 61, eller i øvrigt forhold i strid med EMRK art. 6, hvorfor

bestemmes:

Undertegnede, landsdommer Steen Mejer, viger ikke mit sæde.

Landsretten afsagde herefter følgende

k e n d e l s e:

Landsretten bemærkede for så vidt angår spørgsmålet om genoptagelse af den af landsretten den 8. juni 2012 truffede beslutning, at der i henhold til retsplejeloven ikke findes at kunne ske genoptagelse.

For så vidt angår spørgsmålet om omgørelse af landsrettens beslutning af 8. juni 2012, jf. retsplejelovens § 222, bemærkes, at sagsøgte allerede i svarskrift af 14. december 2011 anmodede dels om udskillelse til særskilt forlods behandling af spørgsmålene om processuel partsevne og forældelse, dels om sikkerhedsstillelse. Sagsøgerne har herefter indtil lands-

rettens beslutning af 8. juni 2012 haft adgang til i overensstemmelse med sædvanlige kontradiktoriske principper at fremføre anbringender vedrørende de af sagsøgte i svarskriftet fremsatte anmodninger. Sagsøgerne har således i replik af 27. januar 2012 et afsnit om ”Sagsøgtes indsigelser om udskillelse, forældelse, passivitet og processuel partsevne”. I hvert fald under disse omstændigheder findes landsrettens beslutning ikke at burde omgøres under henvisning til tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet. Da de af sagsøgerne i processkrift 3 af 22. juni 2012 og i processkrift 4 af 31. august 2012 anførte oplysninger heller ikke findes at burde føre til en omgørelse af landsrettens beslutning af 8. juni 2012,

bestemmes:

Sagsøgernes anmodning om omgørelse af landsrettens beslutning af 8. juni 2012 tages ikke til følge.

Landsretten besluttede endvidere, at sagsøgernes anmodning om forlængelse af fristen for sikkerhedsstillelse med 3 måneder ikke tages til følge.

Sikkerhedsstillelse skal herefter ske senest den 17. december 2012.

Særskilt mundtlig forhandling vedrørende yderligere spørgsmål

Landsretten besluttede endvidere, at sagsøgtes anmodning om, at spørgsmålet om afvisning af sagsøgernes påstand 2 i alle tre sager udskilles til særskilt og forlods behandling, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1, tages til følge. Dette spørgsmål behandles herefter ved en særskilt mundtlig forhandling sammen med de tidligere udskilte spørgsmål.

Berømmelse af særskilt mundtlig forhandling

Landsretten bemærkede for så vidt angår den særskilte mundtlige forhandling, at landsretten efter beslutningerne af 8. juni 2012 og 10. august 2012 har reserveret en retsdag den 25. februar 2013 til den mundtlige forhandling.

Sagsøgtes advokat har på forespørgsel erklæret, at den særskilte forhandling kan finde sted denne dag.

Landsretten bemærkede ved retsbog af 26. oktober 2012, at sagsøgernes advokat endnu ikke var fremkommet med oplysninger om tidsforbruget til formalitetsprocedure, og at sagen ville blive berammet til foretagelse af formalitetsprocedure på det foreliggende grundlag, herunder sagsøgtets oplysninger, såfremt sagsøgernes bemærkninger ikke forelå senest den 2. november 2012.

Sagsøgernes advokat har fremsendt udkast til tidsplan vedrørende "delhovedforhandling" den 2. november 2012 og revideret udkast vedrørende samme den 5. november 2012. Ifølge tidsplanen, hvis tidspunkter er anslåede, er tidsforbruget 17 retsdage.

Sagsøgernes advokat har på telefonisk forespørgsel fra landsretten oplyst, at tidsforbruget på 17 dage skyldes, at sagens formalitet og realitet på en række punkter ikke kan adskilles.

Landsretten bemærkede, at den særskilte forhandling - under forudsætning af det af sagsøgerne anslåede tidsforbrug - ikke kan forventes at kunne finde sted før tidligst i 2. halvår af 2013.

Landsretten skal herefter anmode om sagsøgtets bemærkninger til det af sagsøgerne anslåede tidsforbrug til den særskilte mundtlige forhandling.

Sagen udsat.

Retten hævet.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den

Peter Jensen
Sektionsleder

30 NOV. 2012